

NOSITELÉ NOBELOVY CENY ZA EKONOMII PRO ROK 2021

Pavel Sirůček^a, Tomáš Pavelka^a

Tzv. Nobelovou cenou za ekonomii (The Sveriges Riksbank Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel) pro rok 2021 byli poctěni tři ekonomové. Polovinu ocenění získal Američan kanadského původu D. E. Card (*1956), působící na University of California Berkeley, za „*empirický přínos k ekonomii práce*“. Za „*metodologické příspěvky k analýze příčinných vztahů*“ si druhou polovinu ceny netradičně rozdělili americko-izraelský expert J. D. Angrist (*1960) z Massachusetts Institute of Technology a nizozemsko-americký badatel G. W. Imbens (*1963) s pracovištěm na Stanford University.

Počet ekonomických nobelistů dosáhl od roku 1969 čísla 89. Americká příslušnost je uváděna, resp. spoluuváděna, u šedesáti osmi. Další pohled na statistiku oceněných říká, že Massachusetts Institute of Technology – coby působiště v době udělení ceny – v seznamu figuruje poosmé, University of California v Berkeley posedmé a Stanford University pošesté.

Oficiální zdůvodnění zdůrazňuje nové poznatky o trzích práce a obohacení rozboru příčinných vztahů pomocí přirozených experimentů. Přístup laureátů se rozšířil do dalších oborů a měl způsobit „revoluci“ empirického výzkumu v sociálních vědách. Ocenění ekonomové přidali na základě zdůvodnění metod ekonomického zkoumání instrumentarium přirozených experimentů. Po experimentech laboratorních a terénních byla tzv. Nobelova cena za ekonomii (NCE) udělena za další posuny ekonomického experimentování. Ohledně ocenění za experimentální přístupy lze připomenout NCE 2019 (A. V. Banerjee, E. Duflová, M. R. Kremer) anebo V. L. Smithe (NCE 2002).

Ke stěžejní sféře empirických výzkumů náleží trhy práce. Vzhledem k jejich významu pro fungování tržního systému i díky tomu, že právě s těmito trhy je spojena existence rozsáhlých datových souborů, umožňujících ekonometrickou a statistickou analýzu. Empirické výzkumy trhů práce, včetně vztahů mezi mzdou a nezaměstnaností, provádějí všichni tři ocenění, přičemž k nejznámějším i nejlivnějším náleží zkoumání minimální mzdy D. E. Carda.

a Vysoká škola ekonomická v Praze, Praha, Česká republika
E-mail: pavel.sirucek@vse.cz; tomas.pavelka@vse.cz

Card je řazen k průkopníkům teorie i praxe přirozeného experimentování, které připomíná klinické zkoušky v medicíně a experimenty přírodních věd. Proto se hovoří i o experimentech kvazi přírodních. Poznatky jsou vyvozovány pomocí experimentů na základě skutečného chování lidí v reálném prostředí. Posuzovány jsou efekty konkrétních změn politik. Účastníci jsou náhodně rozděleni do vyšetřované a kontrolní skupiny. Vyšetřovaná skupina je zasažena změnou určité právní normy či procesu, mající potenciál ovlivňovat její ekonomické rozhodování. Obě skupiny jsou poté statisticky porovnávány. K interpretaci problematických výsledků přirozených experimentů metodologicky přispěli J. D. Angrist a G. W. Imbens. Jejich práce ukazují, jak lze přirozené experimenty využívat k získávání přesných závěrů o příčinách a následcích. Nové pohledy se týkají především zmíněných trhů práce.

Jména Carda či Angrista v souvislosti s adepty NCE byla nezdědka skloňována a udělení samotné není přehnaně překvapivé. Ani to, že ocenění směřuje do oblasti mikroekonomie (kdy výzkumy mají i makroekonomické přesahy). Reakce na vyhlášení ceny pro rok 2021 obvykle poukazují na cenný přínos laureátů, resp. na zaslouženost udělení. Podotýkáno přitom bývá, že jde více o cenu „za metodu“, nikoli za samotná zjištění. Opomenut by ovšem neměl zůstat častý spoluautor mnoha studií oceněných, již zesnulý americký ekonom a poradce A. B. Krueger (1960–2019). Uznávanou je další spolupracovnice laureátů – americká mikroekonomka S. C. Atheová, manželka Imbense, která sama náleží k horkým favoritkám získání NCE.

Přes zásluhu laureátů o posun empirické ekonomie – zejména v oblasti zpracování dat a jejich interpretací s rozlišením korelací a kauzalit – se lze kriticky ptát, zda ocenění opravdu hýbou současným světem, plným prohlubujících se rozporů, narůstajících konfliktů a přicházejících krizí. A to i světem ekonomické vědy. Anebo opět jde spíše o „neškodné“, a v neposlední řadě „cool“, výzkumy, které místy vědecky konstatují banality. Silně problematické je u deklarované „empirické revoluce“ především přenášení zjištění a závěrů mezi jinými kontexty.

Je poctivé uznat, že „experimenty ze života“ přinášejí i jistá poučení pro hospodářské politiky. Využití sofistikovaných metod totiž někdy nepotvrzuje konvenční poučky. Např. ohledně učebnicově prezentovaného nárůstu nezaměstnanosti vlivem zvýšení minimální mzdy, který přitom potvrzují studie autorů jiných. Výsledky a závěry zůstávají stále otevřené. Diskutabilní je „revolučnost“ ekonomických experimentů, včetně vyzdvihovaného posílení důvěryhodnosti závěrů a predikcí ekonomů. Testování ekonomických teorií a teoretická ekonomie jsou věci rozdílné, přičemž adekvátní teorie často fatálně abscentuje. K převaze empirických studií nad teoretickými přispěl též rozvoj výpočetní techniky a zpracování dat. Nikoli všichni jsou však přesvědčeni, že „popisná“ ekonomie je mrtvá. Přičemž nikoli každý považuje „těžbu dat“ za každou cenu, která

se stala klíčovou metodou ekonomů, za pozitivní posun. Další kacířské otázky ohledně (ne)jmen NCE formuluje diskusní text in *Politická ekonomie*, 2021, č. 4.

Ekonom práce D. E. Card

David Edward Card se narodil v roce 1956 (přesné datum neuvádí) v kanadském městě Guelph. Vzdělával se na Queen's University (B.A. – 1978). S dizertací *Indexation in Long Term Labor Contracts* získal doktorát z ekonomie na Princeton University (Ph.D. – 1983). Vyučoval ekonomické a manažerské disciplíny na Graduate School of Business University of Chicago (1982–1983), Princeton University (1983–1987), pracoval pro Center for Advanced Study in Behavioral Sciences (1996–1997). Byl hostujícím profesorem ekonomie na Columbia University (1990–1991), Princeton University (2000–2001) a Harvard University (2008). V současnosti působí na University of California v Berkeley, kde zastává post profesora ekonomie a řídí Center for Labor Economics, resp. Econometrics Laboratory. Spolupracuje s National Bureau of Economic Research, s prestižními odbornými časopisy aj. Obdržel několik čestných doktorátů a ocenění, včetně John Bates Clark Prize (1995) nebo Frisch Medal (2007). Je členem Econometric Society, American Academy of Arts and Sciences, Society of Labor Economics atd. Jeho přednáška při přebírání NCE 8. 12. 2021 nesla název *Design-Based Research in Empirical Microeconomics*.

Věnuje se empirické mikroekonomii a ekonometrickému modelování. Vědecko-výzkumné aktivity cílí na trhy práce, kde analyzuje dopady změn minimálních mezd, efekty imigrace, vlivy pohlaví či rasy a význam vzdělání. Řadu prací věnuje komparacím USA a Kanady v různých situacích. Věhlas si získal studiemi o minimální mzdě. Spolu s A. B. Kruegerem (1994, 1995a) testovali data o vývoji počtu pracovních míst ve sféře rychlého občerstvení v New Jersey a Pensylvánii. Přirozeným experimentem se stalo zvýšení minimální mzdy v New Jersey v roce 1992. V Pensylvánii, v roli kontrolního státu, zůstala tato beze změny. Očekávan byl standardní závěr o snížení zaměstnanosti v New Jersey. Bylo však zjištěno, že zvýšení minimální mzdy na zaměstnanost nízkopříjmových pracovníků nepříznivý dopad nemělo, dokonce naopak. Závěry byly rozpracovány dalšími pracemi (1995a), zpochybňujícími dřívější standardní teoretické i empirické predikce negativních dopadů minimálních mezd. Problémy však přetrvávají a řada autorů se kloní k tomu, že malé změny minimálních mezd nemají významnější dopady na zaměstnanost, neboť firmy zvýšení nákladů kompenzují jiným způsobem. Interpretace, že jakékoli změny minimálních mezd nevykazují žádné negativní či jiné dopady však bývají vesměs odmítány.

Cardovy průlomové studie ovlivnily nejen směřování ekonomického výzkumu, nýbrž i veřejné politiky a legislativu, včetně diskusí o minimální mzdě v Německu či

Austrálii a taktéž změny postojů mezinárodních institucí. Staly se také argumentem zastánců imigrace, kteří nepovažují ekonomické migranty za hrozbu ani pro trhy práce. Card (1990, 1991, 2001 aj.) dokládá minimální dopady asimilace přistěhovalců na mzdy. Analyzoval např. migraci Kubánců, připlouvajících do Miami z otevřeného kubánského přístavu Mariel. Pomyslnou přirozenou laboratoří se stal miamský pracovní trh, který srovnával s lokalitami (Atlanta, Houston, Los Angeles, Tampa) nepřijímajícími tolik Kubánců. Cardovo experimentování ústí v závěr, že přistěhovalecká vlna neměla nijak zásadní vliv na trh práce v Miami. I přes absorpci množství migrantů nemělo dojít k významnějšímu ovlivnění mzdové úrovně ani zaměstnanosti. Kubánci totiž náleželi k nekvalifikované síle, po které byla poptávka. Noví přistěhovalci taktéž měli motivovat Američany hledající práci ke hledání v jiné destinaci. Card dále dokladuje, že nová imigrace může vykazovat pozitivní vlivy na příjmy lidí, kteří se v dané zemi narodili. Lidé, kteří do této země imigrovali dříve, ovšem mohou být novou vlnou ovlivnění negativně.

Card se spolupracovníky (1996, 2014 aj.) zkoumá též souvislosti mezi státními investicemi do veřejných škol a akademickými výsledky studentů a jejich pozdějším uplatněním na trzích práce. Studie vyvracejí další častou konvenční představu ohledně malého vlivu velikosti zdrojů ve veřejném školství na akademické výsledky studentů a jejich pozdější hospodářská uplatnění.

Hlavní knižní publikace:

Small Differences that Matter: Labor Markets and Income Maintenance in Canada and the United States ((eds.), University of Chicago Press, 1993 – spolueditor R. B. Freeman); *Myth and Measurement: The New Economics of the Minimum Wage* (Princeton University Press, 1995a – společně s A. B. Kruegerem); *Handbook of Labor Economics: Volumes 3a-3c* ((eds.), Elsevier, 1999 – spoluditor s O. C. Ashenfelter); *Finding Work: Jobs and Welfare Reform* ((eds.), Russell Sage Foundation, 2000 – spolueditorka s R. M. Blanková); *Seeking a Premier Economy* ((eds.), University of Chicago Press, 2004 – spoleeditoři R. Blundell, R. B. Freeman); *Poverty, the Distribution of Income, and Public Policy* ((eds.), Russell Sage Foundation, 2006 – spolueditoři s A. J. Auerbach, J. M. Quigley); *Handbook of Labor Economics: Volumes 4a-4b* ((eds.), Elsevier, 2011a – spolueditor O. C. Ashenfelter); *Wages, School Quality, and Employment Demand* (Akee, R. K. Q., Zimmerman, K. F. (eds.), Oxford University Press, 2011b – společně s A. B. Kruegerem); *Immigration, Poverty, and Socioeconomic Inequality* ((eds.), Russell Sage Foundation, 2013 – spolueditor S. Raphael).

Klíčové stati a časopisecké příspěvky:

Time Series Representations of Economic Variables and Alternative Models of the Labor Market (*Review of Economic Studies*, September 1982 – spolu s O. C. Ashenfelterem); Using the Longitudinal Structure of Earnings to Estimate the Effect of Training Programs (*Review of Economics and Statistics*, November 1985 – společně s O. C. Ashenfelterem); On the Covariance Structure of Earnings and Hours Changes (*Econometrica*, March 1989 – společně s J. Abowdem); The Impact of the Mariel Boatlift on the Miami Labor Market (*Industrial and Labor Relations Review*, January 1990); Immigration and Wages: Evidence from the 1980s (*American Economic Review*, May 1991 – spoluautorka K. Butcherová); Does School Quality Matter: Returns to Education and the Characteristics of Public Schools in the United States (*Journal of Political Economy*, February 1992 – společně s A. B. Kruegerem); Minimum Wages and Employment: A Case Study of the Fast Food Industry in New Jersey and Pennsylvania (*American Economic Review*, September 1994 – spolu s A. B. Kruegerem); Time-Series Minimum Wage Studies: A Meta-Analysis (*American Economic Review*, May 1995b – společně s A. B. Kruegerem); Do Immigrant Inflows Lead to Native Outflows? (*American Economic Review*, May 2000 – spoluautor J. E. DiNardo); Immigrant Inflows, Native Outflows and the Local Labor Market Impacts of Higher Immigration (*Journal of Labor Economics*, January 2001); The Changing Incidence and Severity of Poverty Spells Among Female-Headed Families (*American Economic Review*, May 2008 – spolu s R. M. Blankovou); Immigration and Inequality (*American Economic Review*, May 2009); Origins of the Unemployment Rate: The Lasting Legacy of Measurement without Theory (*American Economic Review*, May 2011); Can Tracking Raise the Test Scores of High-Ability Minority Students? (*American Economic Review*, October 2016 – společně s L. Giulianovou); Assortative Matching or Exclusionary Hiring? The Impact of Employment and Pay Policies on Racial Wage Differences in Brazil (*American Economic Review*, October 2021 – spoluautoři F. Gerard, L. Lagos, E. Severnini).

Doplňující informace:

Measuring the Effect of Subsidized Training Programs on Movements In and Out of Employment (Card, D. E., Sullivan, D., NBER Working Paper, February 1987); Labor Market Effects of School Quality: Theory and Evidence (Card, D. E., Krueger, A. B., in Burtless, G. (ed.): *The Link Between Schools, Student Achievement, and Adult Success*, Brookings Institution, 1996); *Does Gifted Education Work? For Which Students?* (Card, D. E., Giulianová, L., NBER Working Paper, September 2014); *Minimální mzda v České republice a její srovnání v rámci členských států Evropské unie* (Pavelka, T., Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2014), dostupné z: <https://davidcard.berkeley.edu/>

Empirický výzkumník a ekonometr J. D. Angrist

Joshua David Angrist, narozen 18. 9. 1960 v americkém Columbusu, vyrůstal v Pittsburgu. Disponuje dvojím občanstvím. V letech 1982–1985 žil v Izraeli a sloužil v armádě. Vystudoval ekonomii na Oberlin College (B.A. – 1982) a Princeton University (M.A. – 1987, Ph.D. – 1989), kde obhájil dizertaci *Econometric Analysis of the Vietnam Era Draft Lottery* (publikovanou 1990). Od roku 1989 výzkumně spolupracuje s National Bureau of Economic Research, v různých pozicích působil na Harvard University (1989–1991, 2011–2012), Hebrew University (1991–1996, 2004–2005), Massachusetts Institute of Technology (1994–1995, 1996–1998) a Columbia University (2018). Od roku 1998 je profesorem ekonomie na Massachusetts Institute of Technology, kde od roku 2011 zastává post ředitele MIT Blueprint Labs. Obdržel řadu ocenění, redakčně pracoval v prestižních časopisech, je členem American Economic Association, American Statistical Association, Econometric Society či Society of Labor Economists. Tradiční přednášku při přebírání NCE proslovil 8. 12. 2021 na téma *Empirical Strategies in Economics: Illuminating the Path from Cause to Effect*.

Zaměřuje se na empirická zkoumání sfér vzdělání a školských reforem, trhů práce, jejich regulací, a institucí, sociálních programů, efektů migrace či vztahů mezi lidským kapitálem a nerovnostmi. Věnuje se ekonometrickým metodám hodnocení politik a dopadů změn ekonomických a sociálních parametrů. Je spoluautorem moderních ekonometrických učebnic (2009a, 2015), rozvíjí dvoustupňovou metodu nejmenších čtverců a její aplikace (1991b), zabývá se odhady a modelováním instrumentálních proměnných (1996, 1999, 2001). Spolu s G. W. Imbensem vyvinuli metody k odhadu průměrných dopadů intervencí na cílové skupiny u přirozených experimentů (1995). Angrist usiluje rozpracováním identifikačních strategií kauzálních vztahů přispět k „revoluci důvěryhodnosti“ empirické ekonomie, přičemž klade důraz na kvalitu a přípravu výzkumů, jejich adekvátní design a celkovou důvěryhodnost (2010).

Ohledně ekonomie vzdělání Angrist se spolupracovníky provádí rozsáhlé výzkumy škol amerických, izraelských aj. Analyzuje např. vztahy mezi vzděláním a ročním obdobím narození žáků v souvislosti se zákony o školní docházce (1991a, 1992), dopady změn vyučovacího jazyka (1997), vlivy velikosti třídy, efekty různých pobídek ke studiu, efekty testování a vzdělávání učitelů, problematiku školních voucherů, charterových škol anebo souvislosti s lidským kapitálem, včetně externalit (2000). K nejznámějším náleží studie o vlivu vzdělání na mzdu (1991a aj.), prokazující kauzalitu ve smyslu, že vyšší mzdy jsou výsledkem vzdělání.

S přirozenými experimenty pracuje též při hledání souvislostí a identifikaci kauzalit v kontextu ekonomie práce. Využívá např. data z náhodného losování sloužícího

ke stanovení odvedených vojáků v americké armádě během vietnamské války k analýze dopadů účasti lidí v této válce na jejich celoživotní příjmy nebo na vývoj počtu vysokoškoláků v USA. Se závěrem, že účastníci války ve Vietnamu vydělávali méně nežli jejich krajané, kteří nebojovali (1990). Dále studuje dopady vojenské služby na trhy práce (1998), v různých souvislostech operuje s daty o veteránech 2. světové války či z války v Zálivu, zkoumá důsledky legislativy o zdravotním postižení na trhy práce či reforem zákonů o potrtech na vzdělání a participaci na trzích práce u různých skupin žen anebo vztahy mezi cenou koky a konflikty v Kolumbii (2008).

Hlavní knižní publikace:

Mostly Harmless Econometrics: An Empiricist's Companion (Princeton University Press, 2009a – spoluautor J. S. Pischke); *Mastering 'Metrics: The Path from Cause to Effect* (Princeton University Press, 2015 – společně s J. S. Pischkem).

Klíčové stati a časopisecké příspěvky:

Lifetime Earnings and the Vietnam Era Draft Lottery: Evidence from Social Security Administrative Records (*American Economic Review*, June 1990); Does Compulsory School Attendance Affect Schooling and Earnings? (*Quarterly Journal of Economics*, November 1991a – spolu s A. B. Kruegerem); Grouped-Data Estimation and Testing in Simple Labor-Supply Models (*Journal of Econometrics*, February 1991b); The Effect of Age at School Entry on Educational Attainment: An Application of Instrumental Variables with Moments from Two Samples (*Journal of the American Statistical Association*, June 1992 – společně s A. B. Kruegerem); Two-Stage Least Squares Estimation of Average Causal Effects in Models with Variable Treatment Intensity (*Journal of the American Statistical Association*, June 1995 – spolu s G. W. Imbenssem); Identification of Causal Effects Using Instrumental Variables (*Journal of the American Statistical Association*, June 1996 – společně s G. W. Imbenssem a D. R. Rubinem); The Effect of a Change in Language of Instruction on the Returns to Schooling in Morocco (*Journal of Labor Economics*, January 1997 – spolu s V. Lavym); Estimating the Labor Market Impact of Voluntary Military Service Using Social Security Data on Military Applicants (*Econometrica*, March 1998); Jackknife Instrumental Variables Estimation (*Journal for Applied Econometrics*, January/February 1999 – spolu s G. W. Imbenssem a A. B. Kruegerem); Instrumental Variables and the Search for Identification: From Supply and Demand to Natural Experiments (*Journal of Economic Perspectives*, Fall 2001 – společně s A. B. Kruegerem); Long-Term Consequences of Secondary School Vouchers: Evidence from Administrative Records in Colombia (*American Economic Review*, June

2006 – společně s E. Bettingerem a M. R. Kremerem); Rural Windfall or a New Resource Curse? Coca, Income, and Civil Conflict in Colombia (*Review of Economics and Statistics*, May 2008 – spolu s A. D. Kuglerovou); The Effect of High-Stakes High School Achievement Awards: Evidence from a School-Centered Randomized Trial (*American Economic Review*, September 2009b – spolu s V. Lavym); The Credibility Revolution in Empirical Economics: How Better Research Design Is Taking the Con out of Econometrics (*Journal of Economic Perspectives*, Spring 2010 – společně s J. S. Pischkem); Charters Without Lotteries: Testing Takeovers in New Orleans and Boston (*American Economic Review*, July 2016 – spoluautoři A. Abdulkadiroglu, P. D. Hull, P. A. Pathak); Research Design Meets Market Design: Using Centralized Assignment for Impact Evaluation (*Econometrica*, September 2017 – spoluautoři A. Abdulkadiroglu, Y. Narita, P. A. Pathak); Uber vs Taxi: A Driver's Eye View (*American Economic Journal: Applied Economics*, July 2021 – společně s S. Caldwellem a J. Hallem).

Doplňující informace:

Empirical Strategies in Labor Economics (Angrist, J. D., Krueger, A. B., in Ashenfelter, O. C., Card, D. E. (eds.): *The Handbook of Labor Economics, Volume III*, North Holland, 1999); *How Large Are Human-Capital Externalities? Evidence from Compulsory Schooling Laws* (Acemoglu, D., Angrist, J. D., NBER Macroeconomics Annual, 15, 2000); ExtrapoLATE-ing: External Validity and Overidentification in the LATE Framework (Angrist, J. D., Fernandez-Val, I., in Acemoglu, D., Arellano, M., Dekel, E. (eds.): *Advances in Economics and Econometrics*, Cambridge University Press, 2013), dostupné z: <https://economics.mit.edu/faculty/angrist>

Teoretický ekonometr a statistik G. W. Imbens

Guido Wilhelmus Imbens se narodil 3. 9. 1963 v nizozemském sídle Geldrop. Uvádí národnost holandskou i americkou. V mládí se zajímal o šachy, což vyústilo ve vášen pro ekonometrii. Studoval ji na Erasmus University v Rotterdamu (Propadeutical Exam – 1982, Candidatum Exam – 1983), v ekonometrii a ekonomii se následně vzdělával na britské University of Hull v Kingston upon Hull (M.Sc. – 1986). Po přestěhování svého školitele ekonometra A. Lancastera na americkou Brown University v Providence na Rhode Islandu pokračoval Imbens ve studiích ekonomie na Brown University (A.M. – 1989, Ph.D. – 1991). Vyučoval na Harvard University (1990–1997, 2006–2012), Tilburg University (1989–1990), University of California v Los Angeles (1997–2001) a University of California v Berkeley (2002–2006). V roce 2000 hostoval na European University Institute ve Florencii. Od roku 2012 působí na Stanford University na různých profesorských postech v oborech ekonomie

a aplikované ekonometrie. Řídí Stanford Institute for Economic Policy Research. Je držitelem řady ocenění, členem Econometric Society, American Statistical Association, American Academy of Arts and Sciences či Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences, pracuje v odborných tiskovinách atd. Nobelovská přednáška Imbens byla 8. 12. 2021 zaměřena na téma *Empirical Strategies in Economics: Illuminating the Path from Cause to Effect*.

Imbens provádí ekonometrické a statistické výzkumy s důrazem na teoretické metody, umožňující další analýzu empirických dat. Orientuje se na teoretické metody, týkající se kauzálních závěrů vyvozovaných pomocí přirozených experimentů. Jeho postupy studia příčinných vztahů nalézají uplatnění ve vědách sociálních i biomedicínských (2015a), slouží jako nástroj v řadě sfér ekonomického empirického výzkumu, včetně ekonomie práce, vzdělání, migrace, genderových nerovností, veřejných financí, organizace odvětví, rozvojové ekonomie.

V součinnosti s kolegy (J. D. Angrist, A. B. Krueger, D. R. Rubin aj.) propracovávají metodologii přirozeného experimentování (1994, 1999 aj.), významně ovlivňující výzkumy napříč ekonometrií, statistikou a ekonomii. Předkládají model LATE (Local Average Treatment Effect), který pomáhá k identifikaci kauzalit z pozorovaných dat (1994), formulují postupy adekvátního používání instrumentálních proměnných (1996) anebo rekapituluje teoretické i praktické problémy implementace regresní diskontinuity při hodnocení kauzálních účinků různých politik a intervencí (2008). Řeší i další otázky empirického výzkumu (2009 aj.).

Imbensovy studie se týkají dopadů vysokoškolského vzdělání na příjmy či vlivu univerzálního základního příjmu na nabídku práce s využitím dat o výhercích loterie (2001). V součinnosti se statistikem D. B. Rubinem je autorem knihy (2015a) shrnující závěry o identifikaci kauzalit a příslušných aplikacích. Ty využívají, společně s S. C. Atheyovou, taktéž při zkoumání metod strojového učení (2019), experimentálních studií o léčebných postupech atd. (2016).

Hlavní knižní publikace:

Causal Inference for Statistics, Social, and Biomedical Sciences: An Introduction (Cambridge University Press, 2015a – spolu s D. B. Rubinem).

Klíčové stati a časopisecké příspěvky:

An Efficient Method of Moments Estimator for Discrete Choice Models with Choice-Based Sampling (*Econometrica*, September 1992); Identification and Estimation of Local Average Treatment Effects (*Econometrica*, March 1994 – společně s J. D. Angristem); Identification of Causal Effects Using Instrumental Variables (*Journal of the American*

Statistical Association, June 1996 – spoluautoři J. D. Angrist, D. B. Rubin); Jackknife Instrumental Variables Estimation (*Journal for Applied Econometrics*, January/February 1999 – spolu s G. W. Imbens a A. B. Kruegerem); Estimating the Effect of Unearned Income on Labor Earnings, Savings, and Consumption: Evidence from a Survey of Lottery Players (*American Economic Review*, September 2001 – společně s D. B. Rubinem a B. I. Sacerdotem); Nonparametric Estimation of Average Treatment Effects Under Exogeneity: A Review (*Review of Economics and Statistics*, February 2004); Identification and Inference in Nonlinear Difference-in-Differences Models (*Econometrica*, March 2006 – spolu se S. C. Atheyovou); Regression Discontinuity Designs: A Guide to Practice (*Journal of Econometrics*, February 2008 – společně s T. Lemieuxem); Recent Developments in the Econometrics of Program Evaluation (*Journal of Economic Literature*, March 2009 – spolu s J. M. Wooldridgem); A Measure of Robustness to Misspecification (*American Economic Review*, May 2015b – společně se S. C. Atheyovou); Recursive Partitioning for Heterogeneous Causal Effects (*Proceedings of the National Academy of Sciences*, July 2016 – spoluautorka S. C. Atheyová); Machine Learning Methods Economists Should Know About (*Annual Review of Economics*, August 2019 – spolu s S. C. Atheyovou); Potential Outcome and Directed Acyclic Graph Approaches to Causality: Relevance for Empirical Practice in Economics (*Journal of Economic Literature*, December 2020a); Sampling-Based versus Design-Based Uncertainty in Regression Analysis (*Econometrica*, January 2020b – spoluautoři A. Abadie, S. C. Atheyová, J. M. Wooldridge); Breiman's Two Cultures: A Perspective from Econometrics (*Observational Studies*, July 2021 – společně s S. C. Atheyovou).

Doplňující informace:

The Econometrics of Randomized Experiments (Atheyová, S. C., Imbens, G. W., in Banerjee, A. V., Duflová, E. (eds.): *Handbook of Economic Field Experiments, Volume 1*, North Holland, 2017c); *When Should You Adjust Standard Errors for Clustering?* (Abadie, A., Atheyová, S. C., Imbens, G. W., Wooldridge, J. M., NBER Working Paper, November 2017d), dostupné z: <https://imbens.people.stanford.edu/>